

תחליפו קסטה / איתן רותם 6/1/08

איתן רותם הינו מומחה באסטרטגיות השקעה טכניות על פלטפורמת TradeStation ומרצה במכללת "מגמות"

כיום מגוייסיים רוב המומחים, גורואים, מנתחים, וכמובן הפרסומות, כדי לשכנע אתכם לדבוק בהשקעותיכם במניות.

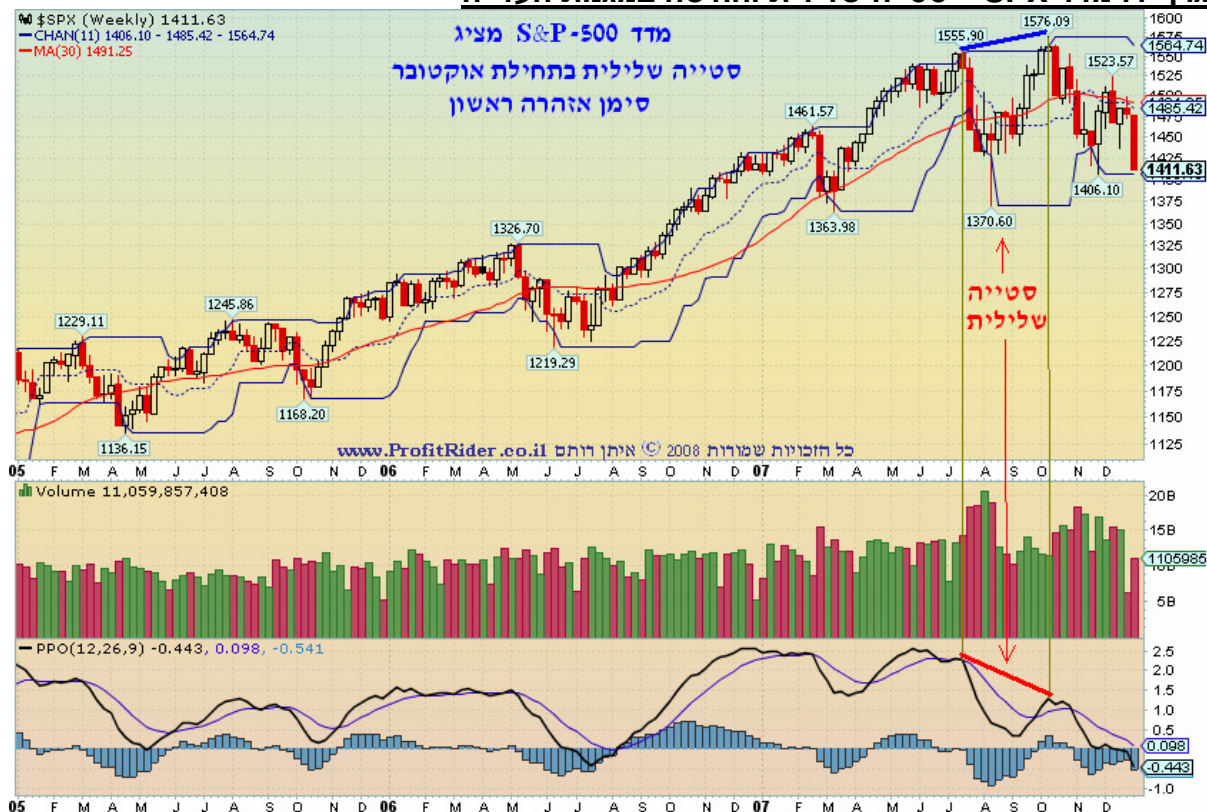
יתרה מזאת, הם מציעים לכם למהר ולנצל את ההזדמנות לקנות במחירים זולים. המשבר הוא זמני, אומרים לכם, וב-2008 ישיגו המניות תשואה חיובית. תשכחו מזה.

אבי ג'וזף כהן, האנליסטית הראשית של גולדמן זאקס, צופה עליה של 10% במדד דאו ג'ונס ב-2008. כזכור, בשנת 2000, ערב המפולת הגדולה, הגברת חזתה 10% תשואה בדאו, ו-20% תשואה בנאסדאק. אם חשבתם שזה מקרי ולא מייצג, כדאי שתחשבו שוב. מחקר של בנק ישראל על תחזיות אנליסטים בישראל במהלך 1999-2004 חשף, כי הן היו אופטימיות ללא קשר לכיוון השוק. במילים אחרות, בשוק יורד תחזיות כאלה עלולות לסבך אתכם בצרות.

בואו נתחיל לבדוק את העובדות כמו שהן, מנקודת מבטו של השוק, זוהי תמיד: מה עושים בפועל הקונים והמוכרים, ולא מה מברברים בעיתונות.

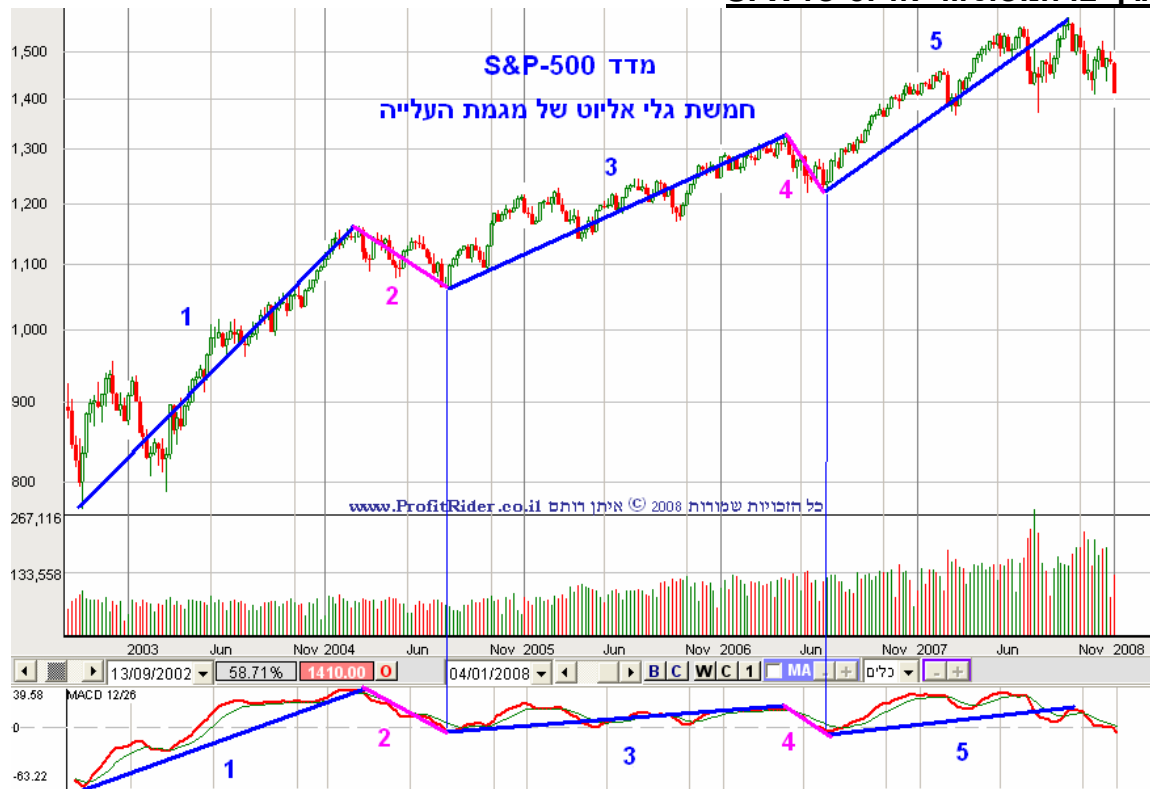
בגרף הבא, תוכלו לראות כי מדד S&P-500 (בקיזור SPX) מגיע לשיא בתחילת אוקטובר, רק מעט מעל שיאו הקודם מיולי. התנהגות המחירים בתחילת אוקטובר מציגה לראשונה מזה שנים סטייה שלילית מול מתנד עוצמת המגמה PPO (שיא גבוה של המדד, שיא נמוך של PPO). משמעות הסטייה היא, שכוחה של המגמה העולה קרוב למיצוי. ריבוי המוכרים לאחר עליות ממושכות יוצר שיא חדש ללא תנופה וללא יכולת המשכיות. לאחר סטייה שלילית מגיע אחד משני תרחישים: דשדוש ממושך, או ירידה משמעותית, במחירים. בשני המקרים מדובר בהפסד פוטנציאלי ניכר: של זמן, כסף, או של שניהם.

גרף 1: מדד SPX – סטייה שלילית וחולשה במגמת העלייה

בסוף השבוע, שלושה חודשים לאחר הסימן הראשון, סגר SPX ברמה השבועית הנמוכה ביותר מזה 10 חודשים.
 אם נוסף, כי לאחר השלמת מסע תקין של שוק שורי בן 5 גלי אליוט מתוך 5 (ר' גרף), ההסתברות היא כי תבנית הסטייה השלילית הייתה סימן האזהרה הראשון בדרכנו אל שוק דובי – שוק יורד.

גרף 2: חמשת גלי אליוט של SPX

הצירוף של שני הסימנים: סטייה שלילית וסיומו של גל חמישי, הופיע גם במדד ת"א-25. סימן שלישי משותף לשני המדדים הבכירים הוא התנהגות "האחים הקטנים" שלהם. "האח הקטן" של SPX הוא ראסל-2000, ואילו "האח הקטן" של ת"א-25 הוא מדד ת"א-75. שני המדדים הקטנים הגיעו לשיאם ביולי 2007, בהרמוניה עם המדדים הבכירים, אך נכשלו בהעפלה לשיא חדש באוקטובר, בניגוד בולט למדדים הבכירים.

גרף 3: השוואה בין SPX לראסל-2000

גרף 4: השוואה בין ת"א-25 לבין ת"א-75

המשמעות: המדדים הראשיים, המצוטטים יותר בתקשורת, והמושפעים מקומץ מניות (עקב משקלן הכבד יחסית), טשטשו את התמונה האמיתית, החלשה, המשתקפת ממהלכם של המדדים הקטנים "העממיים" יותר.

סימן האזהרה השני הוא תגובתם של מדדי ארה"ב להורדות הריבית. אני קורא לאפקט זה "העדפת החדשות של השווקים". בשוק עולה, המשקיעים נותנים תמיד יותר משקל לחדשות הטובות, ובמהופך – מתעלמים מהן בשוק יורד. הירידות שהתלוו, ואף הוחרפו, מיד לאחר כל הורדת ריבית, הראו כי "חדשות טובות" אינן משפיעות יותר על מעשיהם של המשקיעים. ואילו בכל פעם שמדווחות "חדשות רעות" – מיד נוצרת תגובה חריפה של ירידות. יו"ר הפדרל רזרב, בן ברננקי, נמצא במילכוד בין מיתון, אחרי זנבו הוא רודף, לבין אינפלציה שעליה יש לו רק שליטה חלקית, היות והיא באה מבחוץ – מהודו וסין.

וכעת לחדשות הטרויות: בסוף השבוע, "האח הקטן" ראסל-2000 פצח רשמית במגמה דובית. המדד שבר בצורה החלטית את רמת התמיכה הקריטית של השוק השורי. כפי המשתקף בגרף, המדד הזהיר אותנו מראש כבר ביולי, אז סיפק סימן סטייה שלילית, ומאז פתח ב"תקופת החנינה", זגזוג יורד שבמהלכו ניתן למשקיעים צ'אנס אחרון לצאת בנזק מינימלי. "תקופת החנינה" הגיעה כאמור לסיימה ביום שישי. Here.

גרף 5: ראסל-2000 עובר השבוע למגמה דובית

הבאים בתור אמורים להיות "האחים הקטנים" מישראל, ת"א-75, נדל"ן-15 ומדד יתר-50, ובארה"ב – "האח הבכיר" SPX. נקודות התמיכה הקריטיות, ששבירתן תוביל לשוק דובי, בהתאמה: 1,400 ב-SPX, 12,700 בדאו ג'ונס, 920 בת"א-75, 630 בנדל"ן-15 (מאוד קרוב),

לסיכום, כל עוד רמות התמיכה הקריטיות אינן נשברות, משקיעים הנמצאים "בפנים" צריכים לשקול האם הם בנקודת החנינה שלהם, משקיעים ש"בחוץ" צריכים לשקול להישאר שם, עד שבירה ברורה ומובהקת של הרמות שצינתי. אם וכאשר תתרחש שבירת רמות אלה, נוכל לבחון תיק השקעות מסודר לשוק דובי. על כך ועל סיכויים וסיכונים במניות ומדדים תוכלו לקרוא במאמר הבא.
תחליפו קסטה.